

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af den i København den 29. september 1995 undertegnede overenskomst om ændring af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige.

Af ministeren for nordisk samarbejde (Marianne Jelved).
(Fremsat 8/11 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frederik Nørgaard (S):

For ca. 8 dage siden behandlede Folketinget en redegørelse om det nordiske samarbejde. I forbindelse med den debat fik ændringen af samarbejdsoverenskomsten mellem de nordiske lande flere rosende ord med på vejen. Og beslutningsforslaget her skal så muliggøre Danmarks godkendelse af ændringen af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Ændringen er et resultat af det igangværende arbejde med en reform af det nordiske samarbejde, et reformarbejde, som naturligt er sat i gang som konsekvens af de store ændringer, der er sket omkring os, dels Sveriges og Finlands beslutning om at indtræde i EU og dels ændringerne i Østeuropa.

Der er lagt op til en del ændringer i det indre samarbejde i Norden og Nordens nærområder og i det øvrige Europa.

En anden vigtig ændring er, at partigrupperne bliver langt stærkere placeret i arbejdet i Nordisk Råd.

En tredje væsentlig ændring er muligheden for at afholde temamøder, en mødeform, som både kan styrke rådets arbejde indadtil og styrke mulighederne for et samarbejde mellem de nationale parlamenter og deres politikere.

I Socialdemokratiet mener vi, at det er et positivt forslag, som vi kan støtte og anbefale.

Knud Enggaard (V):

Venstre støtter forslaget. Det er jo allerede tidligere drøftet i Nordisk Råd og næsten enstemmigt vedtaget på sessionen i København den 29. september 1995.

Da virksomhedsåret i fremtiden vil være kalenderåret, haster det med at få ændringerne ratificeret i alle fem lande, men det nås forhåbentlig.

Man vil se af de ændringer, der er foreslået, at de er logiske følger af de forandrede vilkår, som Norden i et Europa under udvikling skal virke for.

Mest muligt er nu lagt over i forretningsordren. Det er praktisk, for det tillader løbende tilpasninger på grundlag af de erfaringer, vi indvinder i de nærmeste år.

Agnete Lausisen (KF):

Ved behandlingen i Nordisk Råd af forslaget fra præsidiets om en ny organisation og arbejdsmåde i rådet udtalte mit partis formand, hr. Hans Engell:

»Man kan ikke sige, at det foreliggende forslag repræsenterer nogen revolution i det nordiske samarbejde. Men vi vil i vore nationale parlamenter arbejde for en gennemførelse af de ændringer af Helsingforsaftalen, der er lagt op til.«

Jeg kan ganske gøre hr. Hans Engells ord til mine og vil derfor på Det Konservative Folkepartis vegne give tilslutning til ministerens beslutningsforslag.

Hermed kunne jeg jo så forlade talerstolen, men da Nordisk Råd under sin netop overståede session i Finland har behandlet såvel arbejdsopgaver og fremtidige målsætninger som de mange institutioners relevans og effektivitet, synes jeg, disse overvejelser fortjener et ord med her.

Ingen kan være i tvivl om, at de mange resultater og det udvidede samarbejde, senest med Østrig, Finland og Sverige i EU, har medført stagnation i Nordisk Råd. Alligevel arbejder rådet fortsat videre med et budget på ca. 700 mio. kr., hvis udbytte i alt væsentligt viser sig i enorme papirdynger og periodevis lukning af de nationale parlamenter for at frigøre de involverede politikere til diverse rejser og sessioner, hvor man overbeviser hinanden om rådets fortræffelighed.

Det er på denne baggrund glædeligt, at statsministeren på et Nordisk Råd-møde, hvor alle implicerede kunne høre og forstå, hvad han sagde, så klart gav udtryk for, at nu må der effektiviseres og omlægges, og at beslutninger bør afløse de endeløse diskussioner og rapporter.

Vi bakker fra konservativ side statsministeren 100 pct. op. Og jeg vil gerne her give udtryk for, at skal Nordisk Råd overhovedet bevare sin oprindelige værdi og politiske støtte, må dets struktur og opgaver ændres fundamentalt.

Jeg tænker i denne forbindelse i første række på et udvidet Østersøsamarbejde, ikke mindst inden for miljøområdet, et samarbejde, som de baltiske lande selv har erklæret sig meget interesserede i.

Skal Nordisk Råd overleve som andet end en parlamentarisk udgave af et arbejdende fri-landsmuseum – som det jo blev betegnet som i dag i Berlingske Tidendes leder – så er det nu, der skal træffes beslutninger, og det tror jeg mange nordiske politikere vil stå sammen om.

Frank Bøgh (SF):

Den venstresocialistiske gruppe i Norden har gennem hele forhandlingsforløbet været imod de grundlæggende ændringer, samarbejdsaftalen indebærer.

Vi mener, at som det ser ud nu, bliver udvalgsstrukturen bygget op som geografisk afgrænsede søjler. Vores ønske har hele tiden været, at udvalgene skal kunne arbejde på tværs af geografiske skel. Den nylig afholdte session i Kuopio viste, at der var særdeles mange uafklarede problemer og megen usikkerhed om, hvordan den nye struktur kommer til at virke i virkelighedens verden.

Hvem skal f.eks. kunne forhindre, at Norden, Nordens nærområder og EU opretter underudvalg, som arbejder med miljø? Hvis det bliver tilfældet, får vi altså tre miljøudvalg i stedet for ét.

Det er SF's indtryk, at mange parlamentsmedlemmer af Nordisk Råd er endog særdeles usikre på, hvordan den nye struktur kommer til at virke.

Den venstresocialistiske gruppe har gennem ændringsforslag søgt at forbedre den nye organisationsstruktur, men vi blev for det meste stemt ned.

Nu er Helsingforsaftalen vedtaget med et stort flertal i Nordisk Råd, og vi vil ikke sætte os imod, at den tiltrædes af de enkelte parlamenter. Vi bliver nødt til at se på den politiske virkelighed, som den er. Så vi agter at stemme for aftalen med alle dens fejl og mangler.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg læser dette beslutningsforslag sådan, at det består af små tekniske ændringer. Derfor vil jeg

ikke gentage det, der står i bemærkningerne til forslaget. Vi har jo også lige haft en debat her i salen om Nordisk Råd og en i Island og senest en i Finland i denne uge, og vi har lige fået Nordisk Råds præsidents ord for, at det kun er tekniske ændringer og ikke de to rapporter, vi skal diskutere.

Derfor kan jeg på mit partis vegne tilslutte mig B 38.

Jette Gottlieb (EL):

Der er faktisk to elementer i de foreslåede ændringer af Helsingforsaftalen: dels en ligebehandlingsklausul, der sikrer, at nordiske statsborgere bliver behandlet ens i alle de nordiske lande – og den kan Enhedslisten varmt støtte – dels en teknisk tilpasning til de strukturændringer, som blev vedtaget på Nordisk Råds ekstra session i København.

Nordisk Råds venstresocialistiske gruppe var ikke enig i alle de foreslåede ændringer. Vi udtrykte en bekymring for, at den nye udvalgsstruktur ville forflygtige muligheden for en egentlig substansbehandling af vigtige fællesnordiske problemstillinger.

Ligeledes gjorde vi opmærksom på, at styrkelsen af Nordisk Råds handlekraft ikke udspringer af en centralisering af magten i et præsidium. Tværtimod vil et handlekraftigt Nordisk Råd alene udspringe af en fortsat aktiv folkelig medleven og opbakning.

Det kræver, at selvstændige nordiske problemstillinger bliver bærende, og at Nordisk Råd ikke bliver reduceret til et formødeforum til dagsordener sat af EU.

Vores forslag til udvalgsstruktur vandt ikke flertal, men det skal ikke hindre os i at stemme for en godkendelse af overenskomsten. Vi må videre – også på de nye betingelser.

Ministeren for nordisk samarbejde (Marianne Jelved):

Jeg skal bare sige tak for alle ordførerindlægge- ne, som jo bakker tilslutningen til beslutnings- forslaget op, og understrege, at det jo er tekniske ændringer, som giver mulighed for en større fleksibilitet i Nordisk Råds arbejde. Dermed er det jo kun rammerne, der er ændret. Nu er det så op til parlamentarikerne og regeringerne at give de nye rammer et væsentligt indhold, og det håber jeg inderligt vil ske.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Ophævelse af ejendomsskattefritagelsen for visse fredede ejendomme).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 8/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Der er jo ikke tale om noget særlig stort forslag her. L 60 går ud på at indskrænke de gældende regler for fritagelse af betaling af ejendomsskatter for fredede bygninger.

Fremover skal fritagelsen ikke gælde for ejendomme, som tilhører det offentlige og visse lignende ejere. Det drejer sig for det første om staten, kommunerne og amtskommunerne og om kirker eller præsteembeder – ikke sådan at kirkers fritagelse bliver berørt af det her, men bygninger i tilknytning til kirker.

For det andet drejer det sig om ejere, som får dækket mere end 50 pct. af driftsudgifterne af det offentlige i form af tilskud.

Det er en aftale, som regeringen har indgået i juni måned med Københavns og Frederiksberg Kommuner, og det er klart, at det drejer sig om at give merindtægter til de omtalte kommuner.

Man kan diskutere, hvor meget den giver i provenu, det er ikke helt klart i forhold til forslagens beregninger, men der er et merprovenu. Vi mener faktisk, at den aftale, der er indgået, er meget fornuftig, og derfor støtter vi forslaget.

Erik Larsen (V):

Det er jo et lovforslag, som er pakket ind i temmelig mange ord og megen teknik, men kort og godt kan man jo sige det ligesom den socialdemokratiske ordfører: at dette forslag drejer sig om at tilføre Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune nogle indtægter, som de ikke har i dag.

Betalerne er så det øvrige samfund. Ligesom så mange gange før er det staten, der må holde for, når Københavns og Frederiksberg Kommuner skal have tilført midler.

Jeg er af den opfattelse, at den bestemmelse, som er i den nuværende lov, er på sin plads, og det kræver efter min opfattelse ikke den store juridiske indsigt at se, at Københavns Kommune i den tidligere administration har været på kollisionskurs med lovens bogstav.

Fra Venstres side må vi vende os imod forslaget. Vi synes ikke, at 13. juni-aftalen mellem regeringen og de pågældende kommuner var særlig genial, og vi har ikke noget medansvar for den, og vi ønsker heller ikke fra Venstres side at støtte dette lovforslag.

Agnete Laustsen (KF):

Da vort partis ordfører, fru Pia Christmas-Møller, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på hendes vegne sige følgende:

Det Konservative Folkeparti er positivt over for lovforslaget, da betydningen af en bevaringsdeklaration i den gældende lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme ikke ses at have et reelt indhold for offentligt ejede ejendomme. Hertil kommer som det væsentlige, at Østre Landsret i to domme fra 1992 har underkendt den fortolkning, Københavns Kommune – som jo er hjemstedskommune for langt de fleste offentligt ejede, fredede bygninger – har anlagt vedrørende skatteforholdene for disse bygninger, og at en lovændring derfor synes påkrævet.

Vi vil derfor gå positivt ind til udvalgsarbejdet, men vil dog undervejs gerne have belyst de økonomiske konsekvenser af det fremsatte lovforslag nærmere.

Frank Bøgh (SF):

Lovens formål er at indskrænke den gældende ejendomsskattefritagelse for fredede ejendomme, som er i offentligt eje. Hensigten med den eksisterende lov var at fritage alle ikkeoffentligt ejede bygninger for ejendomsskat.